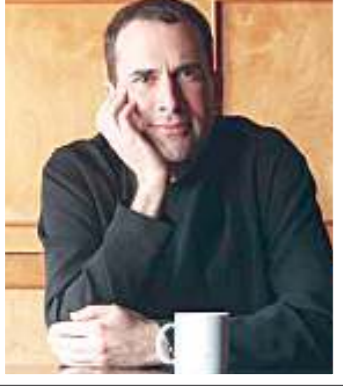

KANADALI SİNEMACI JOHN GREYSON'IN BIRAKILMASI İÇİN İMZA KAMPANYASI BAŞLATILDI

LGBT hakları aktivisti Kahire'de tutuklandı

Kültür Servisi - LGBT hakları üzerine yaptığı film ve videolarla tanınan Kanadalı sinemacı ve aktivist **John Greyson** Kahire'de tutuklandı. Serbest bırakılması için imza kampanyası sürüyor. Altyazı dergisinin internet sitesinde London Free Press gazetesine dayanılarak verilen habere göre, Toronto'daki York Üniversitesi profesörlerinden sinemacı John Greyson'ın yanı sıra Kahire'ye birlikte gittiği **Tarek**

Loubani de tutuklandı. Yakınları Gazze'ye gitmekte olan Greyson ve Loubani'nin insani yardımda bulunmak üzere Kahire'de durduklarını, 16 Ağustos'ta Loubani'nin telefon ederek sadece "**Tutuklanıyorum**" deyip telefonu kapattığını anlattı. John Greyson 2007'de Bell Video Sanat Ödülü'nü kazanmıştı. Sanatçının bilinen çalışmaları ara-

sında 1987'de **Thomas Mann**'in "**Venedik'te Ölüm**" adlı romanını 1980'lerin medyasının AIDS paranoyası ile harmanlayarak uyarladığı "**The AIDS Epidemic**" adlı müzikal de bulunuyor. Siyasal ve kültürel bir eleştirmen olarak da bilinen Greyson, AIDS video aktivizm akımının da önderleri arasında sayılıyor. Greyson ve Loubani'nin serbest bırakılması için bir imza kampanyası da sürüyor.

'Kamusal alan kavramıyla bağdaşmadı'

Sanat yazarları ve küratörleri, İstanbul Bienali'nin kentsel kamusal alanlardan çekilme kararını yorumladı

EVİRİM ALTUĞ

UNESCO'ya bağlı Uluslararası Sanat Eleştirmenleri Derneği Türkiye Şubesi'nin (AICA TR) kimi üyeleri, 13. İstanbul Bienali'nin bu yıl iddia edildiği gibi kamusal bir çerçeveye ile uygulanmak yerine farklı kapalı mekânlarda gerçekleştirilecek olmasına mesafeyle bakıyor. **Fulya Erdemci** küratörlüğündeki "**Anne, Ben Barbar mıyım?**" başlıklı bienal, bilindiği gibi bu yıl iki aylık geleneksel izlenme süresini yarıya indirerek İMC 5533, SALT Beyoğlu, Arter, Antrepo No.3 ve Karaköy Özel Rum İlköğretim Okulu gibi yapılarda, Koç'un 2016'ya dek süren sponsorluğu dahilinde, ücretsiz icra edilecek.

Bienal ekibi adına geçen günlerde bir açıklama yapan Küratör Erdemci bu durumu, "**Vatandaşlarının özgür ifadelerine izin vermeyen otoriteden alacağımız izinle sokaklarda sanat projeleri gerçekleştiriminin ne demek olduğunu sorguladığımızda, bağlamın tamamen değişerek bu projelerin ortaya çıkış nedenlerini ötediklerini gördük...** Kentsel kamusal mekânlardan çekilerek, yani varlığı yoklukla imleyerek, Gezi Direnişi'yle birlikte açılan özgürlük alanına, yaratıcı ve katılımcı eylem ve forumlara kat-

► 14 Eylül-20 Ekim arasında ücretsiz izlenecek 13. İstanbul Bienali, 'daha izlenmeden polemik rekorları kırıyor'. AICA Türkiye üyesi sanat eleştirmeni ve yazarların çoğu, İKSV'nin Fulya Erdemci küratörlüğünde düzenlediği etkinliğin farklı kapalı mekânlarda yer alacak oluşunun, mevcut kavramsal çerçeve ve günümüz sosyo-kültürel 'Gezi' atmosferiyle bağdaşmadığını vurguluyor.

kıda bulunabileceğimizi düşünüyorum" sözleriyle savunmuştu. Biz de, bu konuda yazıp çizen AICA üyeleri ve medyada görünürlüğü olan kimi küratör ve eleştirmenlere, gelinen son durumun "**kritiğini**" daniştik. Gördük ki 13. Bienal'in ortaya attığı argümanlar çoğu eleştirmeni fazla tatmin etmemiş.

'Yenilginin sonucu'

FIRAT ARAPOĞLU: Gezi Parkı Direnişi, sponsorlu ve medya destekli bienaller, geniş ölçekli

sergiler ve onun küratör ve sanatçılarına ait görülen estetik ve poetik bir alanın, toplum ve onun isyanı tarafından geri alınmıştır. Sürece ve işbirliğine dayalı, kendiliğinden, ortaklaşmacı ve spontane bir estetik süreç devreye girmiştir ve Gezi Direnişi'nde kamusal alan, verili olgular, bağlamlar ve mekânlar üzerinden kurulmadan, kolektif bir eylemlilik içerisinde üretilen ve üretilen bir gerçeklik olarak an be an değişmiştir. Bunun dışında bienalin duyurulan ilgili yapılarda gerçekleştirilmesi ve ücretsiz olması bir kazanç değil, aksine bir yenilginin sonucudur.

'Sanatçının ne yaptığı önemli'

BARİŞ ACAR: "Kamusal alan" olarak ifade edilen ve günümüzde varlığı büyük bir problematik olan yerde sanat yapmakla, o yerde sanat yapmamak terci-

hi bana kalırsa büyük bir ayrımı göstermiyor; bu bağlamda önemli olan, sanatçının ne yaptığı ve sanatının olası bir kamuyu inşa edecek yeterlilikte olup olmaması.

Küratörlük etiği

BERAL MADRA: Türkiye'nin içinden geçmekte olduğu siyasal-toplumsal ve ekonomik oldukça karanlık tünelde ve bölgenin içinde bulunduğu yüksek riskli dönemde İstanbul Bienali'nin uluslararası ortama gereken mesajı verecek önemli bir işlevi olması gerektiğini düşünüyorum. Ancak bu bienal konsepti ve yapısal durumu arasındaki çatışkı açısından başlangıcından bugüne uyumsuz ve sallantılı bir zemine oturdu ve genel kabul görmedi. Bienal küratörünün protesto gösterilerine karşı tavrı "**küratörlük**" meslek etiği ve önerdiği kamusal alan kavramı ile bağdaşmadı. Küçülme ve kamusal alandan çekilme, ücretsiz olma gibi çarelerin işi düzülge çıkarmak ve kabul görmek için yeterli olduğunu sanmıyorum. Kaldı ki bu açıklama özgürlüğün kısıtlılığını işaret ediyor ve bu kısıtlama kabulleniliyor. Sonuçta en özgür ifade alanı olarak kabul edilen bienal etkinliğinin bu özelliği ortadan kalkmış oluyor. Çok gelişkil bir durum ve daha radikal ve yaratıcı bir çözüm bulunmalıydı.

'Bienali görmemiz gerekli'

DOÇ.DR. BURCU PELVANOĞLU: Bu manzaraya ancak birkaç soruyla cevap vermek mümkün: Türkiye'de politik anlamdaki "**kamu**" kavramı ne kadar doğru anlaşıldı ve dolayısıyla sanat alanında ne kadar etkin oldu ya da bu alana doğru aktarılabildi mi? İstanbul Bienali'nin kamusal alanla imtihanı nasıl oldu? 8. Bienal'de kamusal alan kullanılmaya başlandı, 9 ve 10'da kamusal alan kullanımı artarken 12. Bienal zaten tamamen içine kapandı. Kamusal alanın tam da yeniden tartışılacağı sırada 13. Bienal kamusal alanı nasıl gördü ve bu kararı aldı? Bu soruları yanıtlayabilmek için de kuşkusuz önce Bienal'i görmemiz gerekli. Bu cevapları ne ölçüde aldığımızı bakarak yeniden bir değerlendirme yapabiliriz.

'Çekilmeye felsefi kılıf'

AYŞEGÜL SÖNMEZ: Bu çekilmenin zorunlu olarak yapıldığını, Gezi Direnişi'nin bu zarurî çekilmeye felsefi bir kılıf dikmeye yaradığını, küratör Erdemci'nin deyişiyle, "**varlığın yoklukla bu şekilde imlenmesinin**" mümkün olmadığını düşünüyorum. Aksine, varlık hiç olmadığı kadar varlıktır; vücuda gelmiştir. Fakat bienal, bunu yine ve başından beri görmezden gelmekteydi. Göstercileri görmezden geldiği gibi.

'Tartışma imkânı'

NAZLI GÜRLEK: Meseleye kazanım veya kayıp şeklinde bakmak, konunun bize sunduğu önemli tartışma imkânını iskaletmek olur. Bienaller, içinde buldukları şehrin sosyal, siyasi ve kültürel dinamikleriyle böyle yakın ilişki içindeki yegâne sanat etkinlikleridir. Dolayısıyla, şu veya bu mekânın seçiminden ziyade, organizasyonu bu seçimleri yapmaya iten dinamikleri tartışmak daha anlamlı olur. Bu bienalin bize bunları tartıştırabileceği ölçüde başarılı olacağına inanıyorum.

"Jin"

Altın Koza adayları açıklandı

Kültür Servisi - 20. Uluslararası Altın Koza Film Festivali'nin ulusal uzun metraj film yarışmasında yarışacak filmler belli oldu. 12 yarışma arasında **Reha Erdem**'in "**Jin**", **Uğur Yücel**'in "**Soğuk**", **Mahmut Fazıl Coşkun**'un "**Yozgat Blues**" filmleri de yer alıyor.

Yarışmaya başvuran 47 eserden, 12'si jüri önüne çıkmaya hak kazandı. Festival sonunda "**en iyi film**" ödülüne değer bulunacak eser, 350 bin TL'nin de sahibi olacak. Yarışmanın sonuçları 22 Eylül gecesi yapılacak kapanış töreninde açıklanacak.

16 Eylül'de başlayacak Adana Büyükşehir Belediyesi Altın Koza Film Festivali'nde

Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması'nın yanı sıra, Ulusal Öğrenci Filmleri Yarışması ve Akdeniz Ülkeleri Kısa Film Yarışması da düzenlenecek.

Yarışacak filmlerin tam listesi şöyle: "**Çanakale Yolun Sonu**" - **Mustafa Kemal Uzun** / "**Daire**" - **Atıl İnaç** / "**Eve Dönüş Sarıkamış 1915**" - **Alphan Eşeli** / "**Gözümün Nuru**" - **Hakkı Kurtuluş-Melik Saraçoğlu** / "**Hadi Baba Gene Yap**" - **Emre Yalın** / "**Hayat Boyu**" - **Ash Özge** / "**Jin**" - **Reha Erdem** / "**Köksüz**" - **Deniz Akçay Katıksız** / "**Lal**" - **Semir Aslanıyürek** / "**Soğuk**" - **Uğur Yücel** / "**Yarım Kalan Mucize**" - **Biket İlhan** / "**Yozgat Blues**" - **Mahmut Fazıl Coşkun**.

'Her Ses Bir Nefes'

Proje tasarımı ve sanat yönetmenliğini **Kenan Bahadır Derre**'nin üstlendiği, **Hakan Yüksel** tarafından çekilen 59 ünlü isimli fotoğrafının yer aldığı "**Her Ses Bir Nefes 2**" isimli sergi Antalya'da, **Erasta AVM**'de açıldı. "Türkiye'de kadın sorunlarına karşı çözüm odaklı toplumsal bir bilinç edinmeyi ve bireysel çarelerden çok, kolektif çabalarla çözüme ulaşabileceği bilincini kamuoyuyla paylaşmak amacıyla" hazırlanan sergide **Benu Yıldırım**lar, **Derya Alabora**, **Suzan Kardeş**, **Hande Subaşı** gibi isimlerin portreleri yer alıyor. Projeye bu yıl Genç Kız Sığınma Evi Derneği Danışma Merkezi ve genç kız sığınaklarının kapasitelerinin geliştirilmesine katkı sağlanması planlanıyor.

Benu Yıldırım

Oyuncular için emsal karar

► Güneş Emir lehine sona eren davanın gerekçeli kararında mahkeme, 'söz konusu sözleşmelerin çalışma özgürlüğünü, dinlenme hakkını ve sözleşme serbestisini kısıtlar nitelikte olduğunu' kaydetti. Kararın oyunculuk sektörü açısından emsal teşkil edeceği belirtiliyor.

Kültür Servisi - FoxTV'de yayımlanan "**Deniz Yıldızı**" dizisinde başrol alan Oyuncular Sendikası üyesi **Güneş Emir**, çalışma koşulları, ücret yetersizliği ve imzalamak

si ve dinlenme hakkına saygı gösterilmesini ve öngörülen sabit ücretin artırılmasını yapımcıdan talep hakkı olduğunu söylediği kararda, "**Sözleşme serbest irade altında imzalanmış olsaydı, davasının (Güneş Emir) bu ağır taahhütler altına girmeyeceği açıktır**" ifadeleri yer aldı.

Konuya ilişkin Oyuncular Sendikası'ndan yapılan açıklamada ise kazanılan davanın, oyuncuları için emsal mahiyette olduğu belirtilerek "**Mahkeme kararında da açıkça görüldüğü üzere tek tarafa aşırı sorumluluk yükleyen, oranlı, karşı tarafın güçsüz konumundan faydalanarak imzalanan matbu sözleşme maddeleri Türk Borçlar Kanunu uyarınca yok hükmündedir**" denildi.

İki kitabın kapakları arasındaki benzerlik sanal ortamda tartışma konusu oldu

Şaşırtıcı benzerlik

ASLI ULUŞAHİN

Bırgül Oğuz'un geçen yıl Metis Yayınları'na yayımlanan "**Hah**" isimli öykü kitabıyla, geçen günlerde Doğan Kitap etiketiyle okurların karşısına çıkan **Hamdi Koç**'un "**Çıplak ve Yalnız**" romanının kapakları arasındaki benzerlik sanal ortamda tartışma konusu oldu. Her iki kitabın kapağında da beyaz duvara asılmış benzer bir palto görülebilir.

"Hah"ın kapağını, metnin editörü olan **Emine Bora** hazırlamış ve kapakta Amerikalı ressam **Andrew Wyeth**'in tablosundan bir detay kullanılmıştı. Koç'un kitabının **Geray Genç**er imzalı kapağında ise bir "**stok fotoğraf**"tan yararlanılmış.

Konuya ilişkin açıklama yapan Doğan Kitap Genel Yönetmeni **Deniz Yüce Başarır**, iki kapağın birbirinden çok farklı olduğunu söyleyerek "**Paltoların eski ve kahverengi olmaları dışında bir benzerlik görmüyoruz. Kapağı belirleyen, tüm görsel öğelerin grafik olarak nasıl kullanıldığıdır temel olarak. Eğer**

olayı kullanılan görsellerin benzerliğine indirirsek, piyasadaki birçok kitabın kapağı birbirine benziyor diyebiliriz" dedi. Tüm yayıncılar ve hatta reklam sektörünün görsel konusunda belli siteden faydalandığını belirten Başarır açıklamasını şöyle sürdürdü: "**Tartışmalarımızı ya da kitaplarla ilgili haberlerimizi kapağı açıp, okumaya başlayarak yapabildiğimiz gün yayıncılığımız için de edebiyatımız için de önemli bir adım atmış olacağız diye düşünüyorum.**"

Ancak, her kitabın kapağının kitabın içindeki metne açılan ve okuru metne yönelten bir "**pençere**" olduğu düşünüldüğünde, iki kapak arasındaki benzerliğin, rastlantısal da olsa dikkat çekmesinin doğal olduğu söylenebilir.

Doğan Kitap'ın yazarlarından olan **Elif Şafak**'ın son romanı "**Şemspare**" de geçen yıl benzer bir tartışmanın konusu olmuş, kitabın kapağında yer alan görselin, **Rafael Legidos Ibanez** ile **Mario Berra Box**'un İspanya'da sergilenen bir enstalasyonundan esinlenerek hazırlandığı konuşulmuştu.

'Türk sineması geliyor'

■ **SARAYBOSNA (AA)** - 19. Saraybosna Film Festivali Jüri Başkanlığı'nı yürüten, Bosna Hersekli, Oscar ödüllü yönetmen **Danis Tanović**, Türk sinemasıyla ilgili açıklamalarda bulundu. "Türk sineması, önceden ciddi bir Avrupa sinemasından ziyade, Bollywood sinemasını andırıyordu. Ancak, Türk sinemasının son yıllarda okuru metne yönelten bir "**pençere**" olduğu düşünüldüğünde, iki kapak arasındaki benzerliğin, rastlantısal da olsa dikkat çekmesinin doğal olduğu söylenebilir.